

[Kristian Nygaard.]

lige med Folkeskolen. Men jeg skal gerne erkende, at det er ikke Forskellen paa Statens Tilskud til de to Skoleformer, der skaber de store økonomiske Vanskeligheder for Friskolen, men derimod de forskellige Kommuners forskellige Indstilling over for disse. Adskillige Kommuner støtter Friskolerne, men Beløbene er ret forskellige, og saa vidt jeg ved, varierer de fra nogle faa Kroner til omkring 60 Kr. pr. Barn; men der er flere Kommuner, som intet bidrager. Kommunernes økonomiske Forhold til Friskolen kan Lovgivningsmagten vel ikke saa godt blande sig i, men det er min Opfattelse, at Tiden netop er inde til at fortsætte den betydningsfulde Skolelovgivning, der i Krigsaarene gennemførtes for vore frie Ungdomsskolars Vedkommende, saa at den ogsaa kommer til at omfatte den frie Børneskole.

Jeg haaber, det maa lykkes den højtærede Undervisningsminister, maaske paa Grundlag af det nedsatte Udvalgs Arbejdsresultat, at naa frem til en Nyordning for Friskolen, der giver den ydre Vilkaar, som den kan være tjent med.

Et andet Spørgsmaal, som jeg til sidst vil drage ind i Debatten, drejer sig om Ungdommens Opsparing og Statens Stilling til denne. Jeg har tidligere omtalt Sagen under Behandlingen af Finansloven for 1942—43. Der fandtes dengang paa Finanslovsforslagets § 17 under Ministeriet for Handel, Industri og Søfart en Bevilling paa 20 000 Kr. til Tyendespareforeningerne til Sparepræmier. Jeg spurgte den daværende højtærede Handelsminister Hr. Halfdan Henriksen, om han ikke fandt, at Spørgsmaalet om Ungdommens Sparevilje var af saa stor Værdi, at Tiden var inde til at forhøje Præmiebeløbet til det dobbelte og saa for øvrigt i Fremtiden forhøje eller nedsætte det i Forhold til Sparernes Indskudskapital. Den højtærede Handelsminister svarede særdeles imødekommende, og Beløbet blev forhøjet til 30 000 Kr., og med dette Beløb staaer Bevillingen ogsaa opført paa det Finanslovsforslag, vi her behandler.

Nu er Forholdet imidlertid dette, at Statens Tilskud til Tyendespareforeningerne i 1920 svarede til 1 Kr. 40 Øre pr. 1 000 Kr. opsparet Kapital. Senere forhøjedes dette Tilskud til 2 Kr. 95 Øre for hvert 1 000 Kr. Men i 1944 var Ungdommens Sparekapital

vokset saa stærkt, at Statens Tilskud kun udgjorde 80 Øre pr. 1 000 Kr. opsparet Kapital. I Forstaaelse af Opsparingens store Betydning for Ungdommen og ud fra den Opfattelse, at de Penge, man tjener ved eget, ærligt Arbejde, strækker længere end de, man modtager som Gave, Arv eller paa lignende Maade, vil jeg gerne henstille til den højtærede Handelsminister, at de 30 000 Kr., der her er Tale om, igen fordobles. Med den Sparelyst og Spareevne, som trods alt viser sig at være til Stede blandt Ungdommen i disse Aar, vilde det jo kun betyde omkring 1 Kr. 60 Øre pr. opsparet 1 000 Kr. Kapital. Der er for mig ingen som helst Tvivl om, at en saadan Anerkendelse fra Statens Side over for den Del af vore unge, der har Sans for Opsparing, vilde blive paaskønnet paa en saadan Maade, at det til syvende og sidst blev til Fordel for det Samfund, der yder Præmiebeløbet.

Jeg ved, at vi har en dygtig Ungdom, selv om Tiden kan være vanskelig nok ogsaa for den. Her, forekommer det mig, er der en passende Lejlighed til at vise vore unge en Opmærksomhed, som de fortjener.

Aage Fogh: Som fleraarigt Medlem af en Skolekommission ved en Skole, der i næsten 25 Aar har været saa heldig at have en Skoleleder, der er kvalificeret til at blive Amtsskolekonsulent, vil jeg tillade mig at rette en Forespørgsel til den højtærede Undervisningsminister.

Spørgsmaalet kan i al Korthed stilles saaledes: Hvor længe skal den nuværende Ordning mellem Amtsskolekonsulenterne og de Skoler, de tidligere underviste ved, opretholdes? Jeg mener bestemt at vide, at den tidligere Undervisningsminister var Tilhænger af en Ændring, og naar den ikke allerede er gennemført, skyldes det Forhold, der i og for sig ikke vedrører Sagen. Det er imidlertid en ganske urimelig Behandling, der er givet disse Skolekredse, thi samtidig med, at Læreren gik over i den Virksomhed, som helt lagde Beslag paa hans Arbejdskraft, opretholdt man dog hans Forbindelse med Skolen paa den Maade, at Konsulenten bevarede sin Bolig i eller ved Skolen, medens Arbejdet ved Skolen blev overladt til en Vikar, der selvfølgelig altid vil være paa Spring efter bedre Stillinger.

Konsulentstillingen har vundet almin-